

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

II. Sectariorum qui ante Lutherum in arenam prodierunt, imago sive
descriptio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

hactenus aiebat male fuisse intellectam; maiora animo voluens, auctis mirum in modum viribus, multas provincias occupavit, sibi que subiectis imperavit, ut relicta Turcarum religione, Haliis, que verum Mahumetis discipulum dicebat, doctrinam & dogmata, ita ut etiam Techelliteradita erant, sequerentur; atque intra triginta dies quinque animam suam aperirent: qui vero secta huic nomen dare recusarent, gladio ferirentur: ex quo severo & sanguinario Edicto mirum est quanta brevi rerum mutatio consequuta sit. Idem ut secta sua addictos a Turcis discerneret, voluit ut Persa rubripilis vterentur, quum Turca albos, Tartari virides gestent: hoc tamen in uniuerso Turcarum imperio nemini nisi e Mahumetis prosapia ortis, ut licet. Hac vero religionis mutatio nihil aliud fuit quam pretextus quidam quo nouus hic deorum Interpretis ad inuadendum imperium vsus fuit. Quin etiam ferunt eundem de Mahumetana prosliganda ac Christiana amplissima religione consilia agitalle, (ut qui nihil aliud spectaret quam quomodo imperio potiri posset) & fortasse perfecisset, si Christiani Principes naturae auxiliares ei manus praebuissent. Christianis certe amicum se semper Turcis vero & Iudeis hostem acerrimum ostendit; ac saepenumero Maximiliano Imperatori, Regi Ludouico XII & Venetis foederis ad extirpandum funditus Ottomanicum imperium ferendi auctor fuit. Eiusdem vestigijs insistens Mahometus Persarum Imperator, Anno M. D. C. Clemente VIII. Pontificiam sedem obtinente, legatos suos Romam misit, ut cum Christianis foedus contra Turcas tractarent, ut suo loco latius explicabitur.

II. Porro Techellis postquam e latebris suis & speluncis, ubi solitariam vitam in summa austeritate egerat, prorupisset, ad Ismaelem Sophi sese applicuit, ac breui ex inuicem strentus Imperator euasit, ferro & igne Hali. vetusti prophetae, quem solum aiebat verum Mahumetanae legis intellectum tradidisse, dogmata propugnans & propagans; adeoque Armeniam & Asiam Maiorem breui tempore in partes suas pertraxit, Turcas qui Omaris interpretationem amplectuntur, infestissime ubique persequens. Baiazethes etenim tot suorum cladibus, e contra vero prosperissimis hostium successibus in arripere contristatus apertio Marte Techello tanta aestimationis Propheta, ut supra centum quinquaginta hominum millia eius & sectam & castra sequerentur, congregari non ausus, summa velut desperatione adductus, arma

contra Techellum sumpta in subditos conuertit. (a) Quippe Constantinopolim profectus diuersis incedat ille cis exortam, ac supra ducentas domos una cum habitatoribus flammis absumi iussit. Unde graui inter ipsum & subditos orta diffidentia, post breue tempus iusto Dei iudicio ab omnibus desertus, qui nec suis nec Metoensium Episcopo in ipsis sacris constituto, pepererat; a proprio filio Iudaei cuiusdam opera ad id vrentis veneno sublatus fuit. Ismael interim tantum sibi nomen & dignitatem comparauit, ut velut Deus aliquis nuper coelo delapsus a suis adoraretur; ipseque Saich Ismael (ea vox Persarum lingua deum significat) appellari se pateretur. Supernouae huius religionis fundamentis magnum illud Persarum imperium tum extructum fuit; quo Babylonij, Medij, Assyrij, alijque populi ad extremos vsque Indiae fines comprehenduntur. Hoc illud est imperium quod Ottomanis multum hactenus negocij facessuit, ac quomous hies laeius profertent obstruit. (b) Eodem tempore quo Ismael Sophus armorum metu & vi uniuersum Orientem conculsit, ingens terrae motus Constantinopolitanam urbem afflixit; adeo, ut Baiazethes ipse ruitis pane fuerit oppressus. Sinus maris inter Constantinopolim & Peram tanta vi concitatus fuit, ut spumantes fluctus ipsam omnia fere supergrederebantur. Non multo post, anno scilicet M. D. X. alius quidam Mahumetanus Cadi nomine (ut ad perfectam nostrorum temporum tot sectis distractorum similitudinem nihil deesse) Ismaelis exemplo non minus propitiam sibi sperans fortunam, nouam & ipse sectam commentus est, dicens, nec Halam, nec Omiarem, Oclam, Culbam, Abocherim, Azcharom, Zeibem, Ieribem, aut quemquam alium veram Mahumetanae legis intelligentiam habuisse, sed a se solo eam modo productam. Et quemadmodum in religionis schismatibus & turbis nullum dogma unquam tam absurdum fuit, est, aut erit, quod ubi stipulatores inueniant, & varios pretextus & modos sese diffundendi apporet: ita huic quoque nouo doctori fautores ac sequaces non defuerunt, quorum ille viribus adiutus, oppidum quaedam adeoque integras provincias occupauit, & variis fortuna, modo victor, modo victus, aliquot praelia commisit. Tandem vero, una cum viginti quatuor mille hominibus in praelio interfectus; & una cum ipso secta eius extincta ac sepulta fuit.

a. Georg. Fabric. in Chron. Turcico VVolsnggi Dreckslerl fol. 12. b. Bisar. lib. 4. Pers.

tur Turbæ hæc Balazethis Turcarum Imperatoris
 rebus per commodæ fuerunt, quæ tot cladibus fra-
 ctæ ac prostratæ, pessimo loco sitæ fuerant, adeo
 ut Trapezuntino imperio Persis cedere, & vicies
 centenis scutatorum millibus pacem ab Ismaele re-
 dimeret constitutum habuerit. Sed Ismael è medio
 victoriarum cursu domum reuocatus & retra-
 ctus, turbis à nouo hoc propheta excitatis occur-
 rere fuit coactus. (a) Ex quibus omnibus temporum
 illorum facies apparet, quando scilicet totus Oriens,
 ac præcipuè duo maximi & potētissimi Turcarum
 & Persarum populi ob diuersas Mahumetanæ legis
 interpretationes infestissimis animis atque armis
 concurrerunt ac digladiati sunt, tanta odium
 pertinacia ut non nisi murua pernicie elui aut ex-
 piari possint. Hanc enim sententiam decretoriam
 Turcarum Muphti id est summus Pontifex pro-
 nunciavit: Eum qui Persam hæreticum, licet Ma-
 humetanum, occiderit, multo gratiorem rem Deo
 facere quam si septuaginta Christianos interficiat.
 (b) Nunc rerum in Australi plaga statum itidem
 perspicimus.

III. Africâ vetusta Mahumetis dogmata, & anti-
 quam Alcorani interpretationem hæcenus am-
 plexa fuit, donec Anno M. D. XLV. Monachus qui-
 dam Amether nomine, nescio quo æstro percitus,
 è cellula sua per volavit, & oppidatum circumiens,
 populumque ad pœnitentiam cohortans, novam
 Elfurcani expositionem, è sola, ut agebat, S. Scrip-
 tura hausit, novarum rerum cupidus obrutit. In-
 ter alia hic docuit, Halis, Omatis & aliorum inter-
 pretationes humani ingenii esse commenta, ad re-
 ctè vero interpretandum, Elfurcanum, nudam &
 puram ipsius scripturam sufficere, ut qui optimus
 ipse sui ipsius sit interpres. Novus hic Monacho-
 minister & Ministro monachus non miror tantum
 verborum artificio, sed vitæ etiam exteriori quadam
 simplicitate & innocentia incredibilem hominum
 multitudinem, ac præcipuè in Bessano ac Maroca-
 no regno, ad suas partes perduxit, & novæ religio-
 nis prætextu subditos passim contra Principes ar-
 mavit. Inde ad vicina regna progressus, usque ad
 intimam Libyam penetrauit, ac plus quam centum
 discipulos tamquam religionis suæ Episcopos &
 Mahumetanæ legis præcoes, constituit ipse vero
 sexaginta hominum millia, ferè semper circase ha-
 bebant. (c) Taflet rex, inter Africæ Principes non
 postremus, hominis fama motus, eum ad se accer-
 sivit, eo sine ut novo huic Prophætæ, de quo tam
 mira ubique iactabantur, conscientiam suam de-

nudaret, magno errore, ut postea patuit: ut qui hac
 ratione ambicioso homini fenestram ad imperium
 in vadendum aperuerit, ac suam etiam vitam præ-
 sentissimo periculo exposuerit. Statim enim ubi il-
 le pedem in regno posuerat, subditos ad rebelli-
 onem excitavit, & cœlestium revelationum prætex-
 tu, Regem ipsum vita privavit, assumtoque Serip-
 thii, id est, supremi Pontificis nomine, re ipsa reg-
 iam potestatem usurpavit, Prioris deinde simplici-
 tatis quasi oblitus, nupiam nisi magna armato-
 rum manu & pompa regia stipatus conspiciebatur,
 conciones interim nihilominus, non tamen in Ma-
 humetanorum Mosqueis, ne cœn Christianorum, à
 quibus non alieno planè erat animo, templis, sed
 patenti in campo subidio habebat. Idque unum a-
 gere videri volebat ut Mahumetana religio refor-
 maretur. Quia vero Christianis Turcarum Mos-
 queas ingredi capitale est, nisi ejurata religione
 sua Mahumetanas superstitiones amplecti velint,
 Regius hic Pontifex ex quo omnes, tam Chri-
 stianos & Judæos quam Mahumetitas ad concio-
 nes, facta & ceremonias suæ religionis admisit: &
 feliciter omnium successu clarus, magnum ac
 prævalidum confecit exercitum, atque eo quinque
 reges subegit. Longum esset omnia ab ipso com-
 missa proliare recensere, è quibus unum maximè est
 memorabile, in quo supra centum hominum mil-
 lia perisse dicuntur. Quid multis? ipsum etiam
 Mahumetembellica gloria Seriphus hic superavit,
 ac totius ferè Africæ imperium, quadraginta
 annis tenuit, Turcis tam formidabilis ut aperire la-
 cessere eum non auderent, sed occulto tantum ma-
 gnitudini eius obstruere, atque obicem ponere sa-
 tis haberent. Unum restabat iis in locis Algeriæ
 regnum, reliquis Fessæ scilicet, Maroci, Tremissæ,
 Taflet, Arcæ & Susæ regnis ad iungendum: cujus
 rex viribus suis diffusus, corrupto satellite, homi-
 nem insidiis circumventum una cum præcipuis
 duobus & Consiliariis interfici curavit. Successit
 ei nihilominus Abdalæ filius, cuius progenies etiã
 num exstat. Sed hæc micro, breviter turbas illis in
 partibus eodem tempore, quo apud nos veterum
 sacrorum fundamenta fere subruta, ob religio-
 nem exortas indicasse contentus. Eodem tempore in-
 quit Thevetus in Cosmographia sua, (d) quo Luth-
 erus Christianam religionem, in Europa turbat & exagi-

a Surius histor. fol. 16. & 17. b. Leuclæ, in supplem. Ann.
 Turca pag. 138. c. lov. de ur. illust. lib. 3. & 7. Genebr. in
 Chron. d. lib. 1. cap. 5.